

| اهداف رفتاری آزمون                                                           | ردیف |
|------------------------------------------------------------------------------|------|
| درک معنی کلمات                                                               | ۱    |
| تقویت سواد خواندن و درک متن                                                  | ۲    |
| یادآوری واژگان متضاد و مخالف و تثبیت شناخت این گروه از واژگان                | ۳    |
| تقویت مهارت رونویسی و املاء                                                  | ۴    |
| تقویت درک متن و مهارت نوشتن با انجام فعالیت‌های نوشتاری و رعایت علائم نگارشی | ۵    |
| تشخیص و استخراج واژگان املائی و دانستن معنی لغات                             | ۶    |
| دانستن نکات دستوری و تشخیص اسم جمع و مفرد                                    | ۷    |
| آشنایی با نویسندگان بزرگ و آثار آن‌ها                                        | ۸    |

۱- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: \* ساده \* حیطه: دانش \* درس ۲ \* هدف: ۴

۲- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: \* ساده \* حیطه: دانش \* درس ۱ \* هدف: ۸

با توجه به منبع نوشته شده در پایان متن درس، گزینه ۱ درست است.

۳- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطه: درک و فهم \* درس ۲ \* هدف: ۲

مردی که با دیدن بوته خربزه و درخت گردو فکر کرد و گفت چرا درخت گردو به این بلندی، گردو به این کوچکی و خربزه به این بزرگی روی بوته‌ای آفریده شده است. وقتی گردو روی سرش افتاد. دست به دعا شد و گفت: اگر به‌جای گردو، خربزه بالای درخت بود چه بلایی به سرش آمده بود و فهمید که نباید عقلش به چشمش باشد.

۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطه: درک و فهم \* درس ۳ \* هدف: ۲

معنی بیت: «به علم و دانش روی بیاور و با آن رشد کن، اگر می‌خواهی بدی‌ها به تو آسیبی نرساند.» درست می‌باشد.

۵- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطه: دانش \* درس ۳ \* هدف: ۶

معنی این کلمات به ترتیب «قدیم- حمام- پزشک» است.

۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطه: دانش \* درس ۲ \* هدف: ۷

انجم به معنی «ستارگان» است و جمع کلمه نجم است.

بقیه کلمات «نهار، ماه و لیل» مفرد است.

۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطه: دانش \* درس ۲ \* هدف: ۱

با توجه به معنی کلمه‌های «بحر = دریا»، «بر = خشکی»، گزینه ۳ درست است.

۸- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطه: درک و فهم \* درس ۲ \* هدف: ۲

معنی بیت: «تنها انسان‌ها نیستند که خداوند را نیایش می‌کنند. بلکه هر موجود زنده‌ای در حال پرستش اوست.»

۹- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطه: دانش \* درس ۱ \* هدف: ۳

با توجه به مفهوم صفحه ۱۴ کتاب، همه واژه‌ها مخالف هم هستند، جز (طرف و اطراف) که هم‌خانواده است.

۱۰- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: \* دشوار \* حیطه: کاربرد \* درس ۱ \* هدف: ۵

## هدیه‌های آسمان و قرآن

| اهداف رفتاری آزمون                                                    | ردیف |
|-----------------------------------------------------------------------|------|
| شناخت ویژگی‌های قرآن                                                  | ۱    |
| شناخت پیام قرآنی                                                      | ۲    |
| شناخت نظم و هماهنگی پدیده‌های خلقت به‌عنوان دلیلی بر یگانگی خداوند    | ۳    |
| شناخت معنای کلمات قرآنی                                               | ۴    |
| شناخت یگانگی و بی‌همتایی خداوند                                       | ۵    |
| آشنایی با شخصیت حضرت مریم <sup>(س)</sup> به‌عنوان یکی از زنان مؤمن    | ۶    |
| آشنایی با قرآن                                                        | ۷    |
| آشنایی با حضرت عیسی <sup>(ع)</sup> به‌عنوان یکی از پیامبران بزرگ الهی | ۸    |
| آشنایی با حدیث                                                        | ۹    |

۱۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: \* ساده \* حیطة: دانش \* درس ۱ \* هدف: ۱

گزینه ۲ یعنی سورة هود جواب درست است.

۱۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: \* ساده \* حیطة: دانش \* درس ۲ \* هدف: ۵

اگر در آسمان و زمین، غیر از الله خداهای دیگری بود، آسمان و زمین به هم می‌ریختند.

۱۳- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: \* ساده \* حیطة: درک و فهم \* درس ۴ \* هدف: ۸

مردم به خاطر این معجزات به حضرت عیسی<sup>(ع)</sup> ایمان آورده بودند.

۱۴- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطة: دانش \* درس ۱ \* هدف: ۱

معنی آیه: ← ﴿در خیرات از یکدیگر سبقت بگیرید﴾

۱۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطة: دانش \* درس ۲ \* هدف: ۳

اگر فاصله زمین تا خورشید زیاد بود، گیاهان به‌خاطر سرما از بین می‌رفتند و اگر این فاصله کم بود، از گرمای زیاد می‌سوختند.

۱۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطة: دانش \* درس ۳ \* هدف: ۶

چون پدر مریم<sup>(س)</sup> از دنیا رفته بود، زکریا<sup>(ع)</sup> سرپرستی او را برعهده گرفت.

۱۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: \* ساده \* حیطة: درک و فهم \* درس ۳ \* هدف: ۷

ای قوم من عبادت کنید خدا را، نیست برای شما هیچ خدایی جز او.

۱۸- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطة: دانش \* درس ۱ \* هدف: ۴

أقوم ← درست‌ترین راه و روش

۱۹- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطة: درک و فهم \* درس ۳ \* هدف: ۲

پیغمبر اکرم<sup>(ص)</sup> اشاره به رعایت آداب قرآن هنگام تلاوت دارند.

۲۰- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطة: درک و فهم \* درس ۳ \* هدف: ۹

حدیث اشاره به عظمت قرآن دارد، که اگر به قرآن احترام گذاشته شود، به خدا احترام گذاشته شده است.

| اهداف رفتاری آزمون                                                                         | ردیف |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| درک روابط بین ارزش رقم‌های مختلف در جدول ارزش مکانی برای اعداد تا طبقه میلیون              | ۱    |
| گسترده‌نویسی، مقایسه، عددهای تقریبی و نمایش روی محور و درک رابطه بین آن‌ها تا طبقه میلیارد | ۲    |
| جمع و تفریق عددهای مرکب (زمان)                                                             | ۳    |
| شناخت عددهای مرکب                                                                          | ۴    |
| درک رابطه بین شکل‌ها و عددها در الگوها برای پیدا کردن شکل‌ها یا عددهای بعدی                | ۵    |
| توانایی انجام جمع و تفریق اعداد مخلوط                                                      | ۶    |
| آشنایی با ضرب یک عدد طبیعی در کسر                                                          | ۷    |
| آشنایی با ضرب دو کسر                                                                       | ۸    |
| آشنایی با تقسیم یک عدد طبیعی بر یک کسر                                                     | ۹    |

۲۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: \* ساده \* حیطه: درک و فهم \* فصل ۱ \* هدف: ۱

$$74521 \times 10000 = 745,210,000$$

↓  
دهگان میلیون

۲۲- پاسخ: گزینه ۲  
زیرا:

▲ مشخصات سؤال: \* ساده \* حیطه: درک و فهم \* فصل ۱ \* هدف: ۲

$$500,000,807,011 > 90,000,000,000$$

۲۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: \* ساده \* حیطه: دانش \* فصل ۲ \* هدف: ۶

$$4\frac{2}{3} - 2\frac{1}{3} = 2\frac{1}{3}$$

۲۴- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطه: کاربرد \* فصل ۱ \* هدف: ۲

$$\begin{array}{r} 25 \text{ میلیون} \rightarrow 2500000 \\ 700 \text{ هزار} \rightarrow +70000 \\ 950 \text{ هزار} \rightarrow +95000 \\ \hline 2665000 \end{array}$$

تقریب صد هزار ← ۲۶۶۰۰۰۰

۲۵- پاسخ: گزینه ۲  
راه حل اول:

▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطه: درک و فهم \* فصل ۲ \* هدف: ۹

$$\frac{2}{8} = \frac{1}{4}$$

هرگاه عددی را در  $\frac{2}{8}$  تقسیم کنیم، یعنی آن را در  $\frac{1}{4}$  یا  $\frac{4}{1}$  ضرب خواهیم کرد.

راه حل دوم:

$$\begin{array}{r} \div \frac{2}{8} = \times \frac{8}{2} \\ \downarrow \quad \downarrow \\ \frac{1}{4} \quad \frac{4}{1} = 4 \end{array}$$

▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطه: کاربرد \* فصل ۲ \* هدف: ۷

۲۶- پاسخ: گزینه ۲

۴۵ نفر شامل ۱۵ تا ۳ نفر هستند  $\Rightarrow 45 \div 3 = 15$

$$15 \times \frac{4}{5} = \frac{60}{5} = 12 \Rightarrow 12 \text{ پیمانه احتیاج دارد}$$

▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطه: درک و فهم \* فصل ۱ \* هدف: ۴

۲۷- پاسخ: گزینه ۲

|     |     |      |
|-----|-----|------|
| روز | ماه | سال  |
| ۱۲  | ۱   | ۱۳۹۶ |
| ۹   | ۴   | + ۱  |
| ۲۱  | ۵   | ۱۳۹۷ |

بیست و یکم مرداد سال ۱۳۹۷

▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطه: کاربرد \* فصل ۲ \* هدف: ۸

۲۸- پاسخ: گزینه ۳

$$\frac{3}{8} \text{ شیرعسل، عسل است، پس } 1 - \frac{3}{8} = \frac{5}{8} \text{ آن شیر است، بنابراین:}$$

$$\frac{5}{8} \times \frac{4}{6} = \frac{5}{12}$$

▲ مشخصات سؤال: \* دشوار \* حیطه: کاربرد \* فصل ۱ \* هدف: ۳

۲۹- پاسخ: گزینه ۳

|                                                                                                                               |                                                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| $\begin{array}{r} 23 \\ 24 : 20' \\ - 17 : 20' \\ \hline 6 : 40' \end{array}$ <p>(از ساعت ۱۷:۲۰ روز ۲۰ شهریور تا ساعت ۲۴)</p> | $\begin{array}{r} 6 : 40' \\ + 10 : 00 \\ \hline 16 : 40' \end{array}$ |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|

|        |                                |          |                                |           |                               |           |                          |           |
|--------|--------------------------------|----------|--------------------------------|-----------|-------------------------------|-----------|--------------------------|-----------|
| ۱۵ تیر | $\xrightarrow{31 \text{ روز}}$ | ۱۵ مرداد | $\xrightarrow{31 \text{ روز}}$ | ۱۵ شهریور | $\xrightarrow{5 \text{ روز}}$ | ۲۰ شهریور | $\xrightarrow{16 : 40'}$ | ۲۱ شهریور |
| ساعت   |                                | ساعت     |                                | ساعت      |                               | ساعت      |                          | ساعت      |
| ۱۷:۲۰' |                                | ۱۷:۲۰'   |                                | ۱۷:۲۰'    |                               | ۱۷:۲۰'    |                          | ۱۰ صبح    |

روز  $31 + 31 + 5 = 67$

بنابراین باران ۶۷ روز و ۱۶ ساعت و ۴۰ دقیقه، بزرگتر است.

▲ مشخصات سؤال: \* دشوار \* حیطه: کاربرد \* فصل ۱ \* هدف: ۵

۳۰- پاسخ: گزینه ۳

|                                                      |           |   |    |    |    |  |
|------------------------------------------------------|-----------|---|----|----|----|--|
| ۶, ۱۱, ۱۶, ۲۱                                        | شماره عدد | ۱ | ۲  | ۳  | ۴  |  |
| $\xrightarrow{+5} \xrightarrow{+5} \xrightarrow{+5}$ | عدد       | ۶ | ۱۱ | ۱۶ | ۲۱ |  |

$1 + (5 \times \text{شماره عدد}) = \text{الگو}$

## علوم تجربی

| اهداف رفتاری آزمون                                                                    | ردیف |
|---------------------------------------------------------------------------------------|------|
| کسب مهارت مشاهده‌گری و تقویت این مهارت (مرحله ۱ روش علمی)                             | ۱    |
| کسب مهارت جمع‌آوری اطلاعات و توانایی طراحی و انجام آزمایش‌های صحیح (مرحله ۴ روش علمی) | ۲    |
| کسب مهارت تحلیل و نتیجه‌گیری از اطلاعات جمع‌آوری شده و ارائه نتایج (مرحله ۶ روش علمی) | ۳    |
| شناخت مفهوم تغییر ماده؛ لزوم و انواع آن                                               | ۴    |
| شناخت تغییر فیزیکی و ویژگی‌های آن                                                     | ۵    |
| شناخت تغییر شیمیایی و ویژگی‌های آن                                                    | ۶    |
| درک مفهوم سرعت تغییر ماده و شناخت عوامل مؤثر بر آن                                    | ۷    |
| درک مفهوم تجزیه نور و استفاده از ابزار مختلف برای انجام این کار                       | ۸    |
| درک مفهوم چگونگی تشکیل رنگین کمان                                                     | ۹    |
| آشنایی با عدسی‌ها و ویژگی‌های آن                                                      | ۱۰   |
| آشنایی با کاربردهای گوناگون عدسی                                                      | ۱۱   |

- ۳۱- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: \* ساده \* حیطه: درک و فهم \* درس ۲ \* هدف: ۷  
در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ زمان زیادی برای رخ دادن تغییر شیمیایی نیاز است، ولی در گزینه ۱ تغییر شیمیایی سریع رخ می‌دهد.
- ۳۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: \* ساده \* حیطه: درک و فهم \* درس ۳ \* هدف: ۹  
برای دیدن رنگین کمان باید پشت به آفتاب بایستیم چون خورشید از شمال طلوع کرده، پس باید به سمت جنوب بایستیم.
- ۳۳- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: \* ساده \* حیطه: دانش \* درس ۳ \* هدف: ۱۰ و ۱۱  
در آینه تخت هیچ‌گونه عدسی به کار نرفته است.
- ۳۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: \* ساده \* حیطه: دانش \* درس ۳ \* هدف: ۹  
اگر پس از بارش باران بلافاصله خورشید نمایان شود، نور آن به ذره‌های آب که هنوز در هوا وجود دارد می‌تابد و ذره‌های ریز آب، مانند منشور نور خورشید را تجزیه می‌کنند و رنگین کمان تشکیل می‌شود.
- ۳۵- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: \* ساده \* حیطه: دانش \* درس ۳ \* هدف: ۱۰  
هنگامی که نور خورشید به ذره‌بین می‌تابد، ذره‌بین نور خورشید را در یک نقطه جمع می‌کند و در این نقطه گرمای زیادی به وجود می‌آید، این نقطه کانون عدسی نام دارد.
- ۳۶- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطه: کاربرد \* درس ۲ \* هدف: ۶  
در مراحل گوارش غذا و پس از پخته شدن مرغ، مواد جدیدی به دست می‌آیند، بنابراین تغییر شیمیایی رخ می‌دهد.
- ۳۷- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطه: کاربرد \* درس ۲ \* هدف: ۴ و ۵ و ۶  
«تبدیل شدن دانه به خوشه گندم» ← تغییر شیمیایی  
«خرد کردن گندم و تبدیل آن به آرد» ← تغییر فیزیکی  
«مخلوط کردن سه ماده آرد، پودر مخمر و نمک» ← تغییر فیزیکی  
«ریختن آب روی مخلوط» ← تغییر فیزیکی  
«ماندن خمیر به مدت چند ساعت و متورم شدن آن» ← تغییر شیمیایی

۳۸- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطه: درک و فهم \* درس ۱ \* هدف: ۲

واژه‌های دیرتر و زودتر مربوط به زمان است، یعنی هنگام انجام این آزمایش باید زمان را اندازه‌گیری کنیم.

۳۹- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطه: کاربرد \* درس ۱ \* هدف: ۱ و ۲ و ۳

در این متن، دیدن کپک‌ها مربوط به مرحله مشاهده است. برداشتن نمونه، مشاهده آن زیر میکروسکوپ و تشخیص دادن قارچ‌ها مربوط به مرحله جمع‌آوری اطلاعات (آزمایش) است. فهمیدن اینکه این قارچ‌ها می‌توانند در درمان بیماری‌ها مؤثر باشند، مربوط به مرحله تحلیل و نتیجه‌گیری است.

۴۰- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: \* دشوار \* حیطه: کاربرد \* درس ۳ \* هدف: ۸

نور لیزر، تک‌رنگ است. با تاباندن نور قرمز لیزر به منشور، فقط نور قرمز از آن خارج می‌شود.

## مطالعات اجتماعی

| اهداف رفتاری آزمون                                       | ردیف |
|----------------------------------------------------------|------|
| درک انتخاب زمان مناسب برای گفت‌وگو                       | ۱    |
| آشنایی با مؤسسات کمک‌رسان به مردم در شرایط بحرانی        | ۲    |
| آشنایی با مفهوم گفت‌وگو و شناخت طرفین آن                 | ۳    |
| آشنایی با مفهوم همدلی                                    | ۴    |
| آشنایی با چگونگی پراکندگی و فواید افزایش جمعیت           | ۵    |
| آشنایی با دلایل کم‌آبی در ایران و چگونگی محافظت از آب‌ها | ۶    |
| آشنایی با پراکندگی رودها و نقش آن‌ها در زندگی انسان      | ۷    |

۴۱- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: \* ساده \* حیطه: دانش \* درس ۳ \* هدف: ۲

جمعیت هلال‌احمر در حوادثی مانند سیل، زلزله و تصادف‌های رانندگی به مردمی که خانه و وسایل خود را از دست داده‌اند یا مجروح شده‌اند کمک می‌کند و به آن‌ها غذا، لباس و دارو می‌رساند.

۴۲- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: \* ساده \* حیطه: درک و فهم \* درس ۱ \* هدف: ۳

هر گفت‌وگو دو طرف دارد: گوینده، یعنی کسی که صحبت می‌کند و شنونده، یعنی کسی که گوش می‌دهد.

۴۳- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: \* ساده \* حیطه: دانش \* درس ۱ \* هدف: ۳

مهم‌ترین راه ارتباط انسان‌ها با یکدیگر گفت‌وگو (کلام) است.

۴۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: \* ساده \* حیطه: دانش \* درس ۶ \* هدف: ۷

آب قنات به دلیل اینکه از زیرزمین عبور می‌کند، میزان تبخیر و آلودگی آن بسیار کم است.

۴۵- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطه: درک و فهم \* درس ۳ \* هدف: ۴

وقتی کسی غمگین است می‌توانیم دوستانه کنار او بنشینیم و از او در مورد احساسی که دارد سؤال کنیم و شرایط او را درک کنیم.

۴۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطه: درک و فهم \* درس ۵ \* هدف: ۵

نواحی داخلی ایران به دلیل بارندگی کم، زمین‌های شور و خاک نامناسب بسیار کم‌جمعیت یا خالی از جمعیت هستند.

- ۴۷- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطه: درک و فهم \* درس ۵ \* هدف: ۵  
در نواحی کوهپایه‌ای رشته‌کوه‌های البرز و زاگرس و کوه‌های آذربایجان و خراسان، به دلیل آب و هوای معتدل، خاک آبرفتی و وجود معدن‌های مختلف تعداد زیادی شهر و روستای پرجمعیت به وجود آمده است.
- ۴۸- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطه: درک و فهم \* درس ۵ \* هدف: ۵  
از عوامل دورکننده جمعیت خشکسالی و جنگ را می‌توان نام برد.
- ۴۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطه: درک و فهم \* درس ۶ \* هدف: ۶  
گزینه ۴ درست است، زیرا آلوده کردن آب از دلایل کم‌آبی نمی‌باشد.
- ۵۰- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: \* متوسط \* حیطه: کاربرد \* درس ۱ \* هدف: ۱  
پاسخ، گزینه ۲ می‌باشد که نمونه‌ای از انتخاب زمان مناسب گفت‌وگو را نشان می‌دهد. (در صفحه ۶ کتاب مثال‌هایی آورده شده است.)